

Besluitvorming/participatie windenergie op een rij

2013

Kansenkaart windenergie gemaakt voor gebieden in Groningen. Intern onderzoek, gekeken naar waar windenergie mogelijk inpasbaar is. Bij bespreking van de kansenkaart in de raad was er de mogelijkheid tot inspreken.

2016 en 2017

Heeft de gemeente verschillende activiteiten georganiseerd die als input dienden voor het Windbeleidskader. We gingen op het Let'sGro festival (2016) met inwoners in gesprek, we organiseerden een windsymposium op het Transfuture festival, een excursie met uw raad en we hebben een stadsbrede enquête gehouden met 3.300 respondenten als resultaat. Ook hebben wij met verschillende strategische partners gesproken zoals het Rijk (rvo). Natuur- en milieufederatie, energiecoöperaties en de provincie. Bij bespreking van de kansenkaart in de raad was er de mogelijkheid tot inspreken.

Onderzoek en Statistiek is gevraagd voor een enquête naar de mening van inwoners van de gehele gemeente Groningen over windenergie. Stadspanel (8000) mensen gevraagd en de vragenlijst stond open voor iedereen. Via twitter, facebook, andere media en een persbericht zijn alle inwoners van Groningen gevraagd om de enquête in te vullen. Ook zijn freelancers ingezet om op verschillende plekken in de stad extra respondenten te werven. Resultaat: 3300 respondenten.

Samenvatting onderzoek

Bijna alle respondenten (95 procent) vinden het belangrijk dat de gemeente Groningen werkt aan het opwekken van duurzame energie. Meer dan de helft van de respondenten vindt het zelfs heel belangrijk.

Het meest genoemde voordeel (80 procent) van windenergie is dat het nooit op raakt. Als nadeel geeft ongeveer de helft van de respondenten aan dat ze windmolens niet mooi vinden en de geluidsoverlast van de molens. Alles bij elkaar genomen vindt ongeveer twee derde (61,5 procent) van de respondenten dat de voordelen van windenergie zwaarder wegen dan de nadelen. Hierbij geven jongeren (tot 35 jaar) iets vaker aan geen nadelen te zien. Andersom geven ouderen iets vaker aan geen voordelen te zien van windenergie.

Ongeveer een derde van de respondenten zou willen investeren in windmolens in Groningen. Twee derde van de respondenten vindt dat de opbrengsten van windenergie moeten worden besteed aan het energiezuinig maken van woningen. Iets meer dan de helft vindt dat de opbrengsten moeten worden besteed aan het verminderen van woonlasten.

Een bedrijventerrein wordt door de meeste mensen (ongeveer 85 procent) als een geschikte plek gezien, gevolgd door langs een (snel)weg, rivier of kanaal. Daarentegen vindt een grote meerderheid natuurgebieden geen geschikte plek voor windmolens en vinden bijna alle respondenten dat windmolens op zodanige afstand van woningen moeten worden geplaatst dat er zo min mogelijk overlast is.

We hebben de respondenten gevraagd hoe zij er tegenover staan als er bij hen in de buurt windmolens geplaatst zouden worden. In totaal 28,5 procent van de respondenten staat hier positief tegenover, 29,5 procent is neutraal en 42 procent staat negatief tegenover windmolens in zijn of haar buurt of wijk.

Om windmolens voor omwonenden acceptabel te maken worden betrokkenheid, een bijdrage aan de leefomgeving en een financiële vergoeding als belangrijkste redenen genoemd. Door 8 procent van de respondenten is aangegeven dat windmolens überhaupt onacceptabel zijn.

Van de respondenten die hebben aangegeven windenergie 'heel belangrijk' te vinden, staat 20 procent negatief tegenover windmolens in de buurt.

2018 Beleidskader voor de ontwikkeling van grootschalige windenergie vastgesteld

In dit kader wijzen we twee zoekgebieden aan waar we in eerste instantie de mogelijkheid tot de ontwikkeling van grootschalige windenergie willen verkennen: 1) Westpoort en 2) Roode Haan/Stainkoeln/A7 e.o.

Onze keuze op dit moment voor deze twee gebieden sluit de ontwikkeling van windprojecten in andere gebieden in de toekomst niet uit. Om onze ambitie van 70 MW (opgesteld vermogen) te kunnen realiseren zijn in de toekomst ook andere gebieden nodig. Andere gebieden komen pas in beeld nadat we de mogelijkheden in de twee hier genoemde gebieden zorgvuldig hebben verkend. Hoe en op grond waarvan we eventuele toekomstige afwegingen zullen maken zal mede bepaald worden door dan actuele technologische mogelijkheden en inzichten m.b.t. het opwekken van duurzame energie, alsmede door ruimtelijke behoeftes en ambities van de stad.

Afwegingen

De nu voorliggende keuze van twee kansrijke zoekgebieden is tot stand gekomen op basis van onderzoek en afweging van verschillende aspecten. Van het afwegingsproces doen we hieronder kort verslag.

Uitkomsten 'gesprek met de stad': In ons participatieproces in 2016 hebben wij de stad gevraagd naar geschikte locaties en gebieden voor de ontwikkeling van windenergie. Als geschikte gebieden of locaties worden bedrijventerreinen, langs snelwegen en vaarwegen en een locaties als stadsmarkering genoemd.

Kansrijke gebieden: In 2013 is in opdracht van de gemeente door gespecialiseerde adviesbureaus in kaart gebracht waar in onze gemeenten kansen liggen voor windenergie. Eerst zijn acht gebieden verkend waar windturbines eventueel zouden kunnen worden geplaatst: 1 Meerstad Noord; 2 Meerstad Oost; 3 Stainkoeln/Roodehaan/ A7; 4 Vloevelden Suikerunie; 5 Westpoort; 6 Groningen West; 7 Reitdiepgebied en 8 Eemshavenweg (voor meer informatie en kaarten in 'Windrichting Groningen' of Windkanskaart Groningen).

Vervolgens is onderzocht welke aanvullende kansen er in die betreffende gebieden liggen, bijvoorbeeld door windenergie te combineren met andere ruimtelijke, landschappelijke en/ of economische ontwikkelingen en in welke gebieden zich de minste belemmeringen(natuurwaarden, veiligheid, ruimtelijk, cultuur, hinder) voordoen. Dit heeft in 2013 geleid tot vier kansrijke

zoekgebieden: 1) Meerstad Noord, 2) Westpoort en directe omgeving, 3) Roodehaan/A7/Stainkoeln en omgeving en 4) het Suikerunieterrein.

Groeiende stad

In 2016 hebben we de in 2013 bepaalde kansrijke zoekgebieden opnieuw onder de loep genomen. Groningen is een stad in ontwikkeling. Wij verwachten in inwonersaantal nog flink te groeien. Hiernaast zijn de effecten van een aantrekkende economie en woningmarkt voelbaar en zichtbaar. Een groeiende stad betekent meer druk op de beschikbare ruimte. Zeker voor het thema windenergie is het van belang om de beschikbare ruimte in relatie tot andere (ruimtelijk-economische) ontwikkelingen zorgvuldig af te wegen.

Op basis van ons 'gesprek met de stad' en analyse van de beschikbare ruimte zien wij de gebieden Westpoort en Stainkoeln/Roodehaan en omgeving als meest kansrijke gebieden voor de ontwikkeling van windenergie

2019 Oprichting Windplatform

Van de gemeenteraad kreeg het Windplatform de opdracht om samen met omwonenden en experts de effecten van windmolens op de omgeving, de te verwachten kosten en opbrengsten van de windmolens, de technische haalbaarheid van windmolens en de wensen, zorgen en voorwaarden van de omgeving in kaart te brengen.

Augustus/september 2019

Gesprek met bewonersvereniging Meerdorpen, vereniging wijkopbouw Hoogkerk en de buurgemeenten over de start van de verkenning windenergie door het Windplatform.

Oktober 2019

In een ring van ongeveer 500 meter direct rond de zoekgebieden, hebben we bij de start van de verkenning in oktober 2019 huis aan huis aangebeld om de verkenning aan te kondigen en mensen uit te nodigen voor de vier informatiebijeenkomsten in oktober (in Haren, Engelbert, Hoogkerk en Oostwold).

Daarnaast zijn binnen een ring van ongeveer 1500 meter in totaal ongeveer 6500 brieven bezorgd bij inwoners en bedrijven. De brief bevatte informatie over de verkenning, een uitnodiging voor de informatieavond in oktober en een link naar een enquête over windenergie van de Rijksuniversiteit Groningen (RUG). Ook hebben we een persbericht verstuurd en de wijknieuwsbrieven van de gemeente en onze gedeelde sociale mediakanalen ingezet. Via de sociale mediakanalen hebben we inwoners ook gewezen op de gemeente brede enquête over windenergie. Op deze manier hebben we geprobeerd zo veel mogelijk omwonenden te bereiken. In elk gebied werden twee informatieavonden georganiseerd om met omwonenden in gesprek te gaan over de verkenning van het Windplatform, zorgen en opmerkingen te inventariseren, vragen te beantwoorden en ze te informeren over het proces van het Windplatform. Daarnaast konden mensen een informatienummer bellen voor meer informatie, of het plannen van een afspraak voor een gesprek met het Windplatform. Op de website windplatformgroningen.nl kon daarnaast ook informatie gevonden worden.

Klankbordgroepen en werkgroepen

Na de eerste ronde informatiebijeenkomsten is er per gebied een klankbordgroep gevormd. In Westpoort telde deze ongeveer 20, in Roodehaan ongeveer 40 personen. De klankbordgroepen zijn maandelijks bij elkaar geweest. Vanzelfsprekend is niet altijd iedereen aanwezig. De leden hebben samen met het Windplatform de verschillende onderzoeken in kleinere werkgroepen (ecologie en participatie) begeleid/voorbereid om ze vervolgens in de klankbordgroep te bespreken. Deze informatie is ook gedeeld op de informatiebijeenkomsten halverwege januari en halverwege maart. Leden van de klankbordgroep hebben vanaf het begin, en op elk onderdeel van de verkenning mee kunnen kijken. We hebben het onderzoek op punten verder toegespitst op behoeften vanuit de klankbordgroepen en de omgeving.

13 december

Excursie naar de Eemshaven om de effecten van Windmolens te ervaren.

Om bewoners de effecten van windmolens te laten ervaren, organiseerden we op 13 december een excursie naar de Eemshaven. De deelnemers konden daar ook in gesprek met mensen van de energiecoöperatie Oudeschip.

Januari 2020

Informatiebijeenkomsten voor de omgeving.

Maart 2020

Informatiebijeenkomsten voor de omgeving.

Tweede enquête afgenomen.

Mei/juni 2020

De resultaten van de verkenning zijn gebundeld in een magazine dat in mei 2020 is verschenen. Dit magazine is samen met de klankbordgroep en werkgroepen tot stand gekomen.

Als afsluiting van de eerste verkenningsronde naar windenergie, heeft het college van B&W op 26 mei 2020 een brief naar de gemeenteraad gestuurd. Het college schrijft in de brief verdiepend onderzoek te willen doen naar ecologie, turbulentie en naar de voorwaarden voor eigenaarschap en koppelkansen. Om daarna te kijken wel of niet door te gaan met de ontwikkeling van windenergie bij Westpoort en Roodehaan/Stainkoeln. Voor bespreking is de Raad bijgepraat over de uitkomsten van de verkenning en konden vertegenwoordigers uit de omgeving in gesprek met Raadsleden. Op initiatief van omwonenden is vervolgens samen met het Windplatform en de griffie een excursie voor de raadsleden georganiseerd. Zodat zij in het gebied zelf ook nog door omwonenden geïnformeerd worden over hun zorgen en standpunten met betrekking tot de realisatie van windmolens in hun omgeving. De raadscommissie heeft de brief woensdag 10 juni 2020 besproken en daarna zijn de vervolgonderzoeken van start gegaan om meer inzicht te kunnen krijgen in de hoogtebeperkingen, effecten op de ecologie en participatie voorwaarden vanuit de omgeving.

September 2020

We hebben in september huis aan huis een brief gestuurd naar omwonenden met daarin de laatste stand van zaken rond de verkenning naar windenergie. We hebben een oproep gedaan om alsnog

toe te treden tot de klankbordgroep en werkgroepen en daarvoor in oktober 2020 een bijpraatsessie georganiseerd. De twee klankbordgroepen zijn samengegaan.

November 2020

Digitale informatiebijeenkomst voor omwonenden vanwege de coronamaatregelen. Hier werden de uitkomsten van de aanvullende onderzoeken die op dat moment bekend waren, gepresenteerd. Aanvullend ging de derde enquête van de RuG van start.

Maart 2021

De resultaten van de verdiepende onderzoeken zijn gebundeld in een magazine dat in maart is verschenen. Het magazine is samen met de klankbordgroep en de werkgroepen tot stand gekomen. Op basis van de uitkomsten van alle onderzoeken stuurt het college van B&W een voorstel over het vervolg naar de gemeenteraad.

Enquêtes

De RuG heeft in het begin van de verkenning een enquête afgenomen onder omwonenden binnen 500 en 1500 meter van de zoekgebieden. Na de informatiebijeenkomsten in maart volgde een tweede enquête waarmee de RuG in beeld heeft gebracht of en hoe meningen zijn veranderd. Het gemeentelijk inwonerspanel is ingezet om gemeentebreed de meningen over windenergie te peilen. Na de afronding van de aanvullende onderzoeken is eind 2020 een derde enquête gehouden.

Nieuwsbrieven, website en contact gemeenteraad

Tussen de informatiebijeenkomsten door, hebben we de omwonenden en andere geïnteresseerden op de hoogte gehouden via nieuwsbrieven waar men zich voor kon aanmelden. Ook hebben we ze net als de klankbordgroepleden actief gewezen op de mogelijkheid tot contact zoeken met de gemeenteraad rond besluitvorming. Daarnaast hebben we bijpraatsessies tussen bewoners en raadsleden georganiseerd waarvan eentje op locatie.

In de nieuwsbrief zijn ook de vragen behandeld die op de bijeenkomsten zijn gesteld. Deze vragen en antwoorden staan gebundeld op de website [www. windplatformgroningen.nl](http://www.windplatformgroningen.nl) waar alle informatie over de verkenning in te zien is. Daarnaast zijn de wijkmedia regelmatig geïnformeerd. Dit geldt ook voor de verschillende dorpsbelangenverenigingen en bedrijvenvereniging.

Dagelijks bereikbaar

Voor bewoners met vragen of suggesties is het Windplatform dagelijks bereikbaar geweest via telefoonnummer 14050 en per mail op windplatform@groningen.nl.

Corona

Vanaf maart 2020 konden door de corona richtlijnen geen fysieke bijeenkomsten meer plaats vinden. De informatiebijeenkomsten voor de omgeving in maart 2020 mochten nog wel fysiek plaats vinden, de tweede enquête ronde van de RuG kon alleen nog maar digitaal plaats vinden in plaats van deur- aan- deur verspreiding. Dit heeft effect gehad op de responsratio. De informatieve sessie van omwonenden en raad heeft digitaal plaats gevonden, de fiets excursie van de Raad in het gebied zelf kon gelukkig wel fysiek plaats vinden volgens de toen geldende corona voorschriften, mits er alleen een delegatie van omwonenden werd uitgenodigd om in gesprek te

gaan met de raad. In de verdiepende fase van het onderzoek kon 1 klankbordgroep fysiek georganiseerd worden, alle daaropvolgende informatie bijeenkomsten en werkgroepen zijn digitaal georganiseerd. Dit heeft voor- en nadelen gehad: voor een groep mensen is digitaal vergaderen een drempel om deel te nemen en onderlinge gesprekken en discussies verlopen digitaal moeizamer. Voor een andere groep werd deelname echter juist weer eenvoudiger omdat vanuit huis deel genomen kon worden, en informatie kon duidelijker ontvangen worden: iedereen zat immers op de eerste rij. Discussie en vragen konden via de chat of via onderbreking. Voor mensen voor wie digitaal overleggen lastig was, was er begeleiding voor inloggen beschikbaar of de mogelijkheid om 1 op 1 met het Windplatform te bellen.